

PAPP LAJOS

Nyughelykeresők

A hóhér edomita
Heródes a köszivű
Palestina királya
Antipas örökében
amidőn népszámlálást
hirdetett az országban
aki élt mind elindult
hogy késedelem nélkül
megtérjen bárhol is van
atyáinak házához
József a názareti
ácmester állongott csak
otthona ajtajában
S mikor okát kérdezték
a vének közül hárman
elpanaszolta nékik
hogy asszonya várandós
és órája közelít
Nem bírná el az utat
születő gyermekével

Én a széltől is óvtam
szeretett Máriámat
hogy életéből sarjadt
duzzadó rügyecskéjét
bimbóját baj ne érje
Jaj mi lesz kettejükkel
segítsetek ti bölcsek
mondjátok mit tehetnék
Dacoljak a parancsal
magamat megölessem?
A latinok pribékje
jaj őket is megölné!
Gyámolítónk szent aggok
segítsetek hát rajtunk
Térdelek úgy könyörgöm
az út porából esdek

Hát amint így könyörgött
maszatos-könnyes arccal
a három szelid vénnek

a függönyt föllebbenti
és előlép Mária
fáradt-dagadt lábain
nehézkésen vonszolva
formátlanná nőtt testét
s könny szökik szemébe
amikor férjét látja
az alázkodó férfit
a porban térdepelni
És szól hogy bírja ő még
s van liget is akárhány
üditő tiszta forrás
pálmák olajfák hüse
jóság az emberekben
S átkarolja Józsefet
és köszönt illendően
a tisztas öregeknek

Csillagos volt a kék ég
hajnali hűvös szél fújt
sós ízű mint a tenger
és mentek mendeqéltek
József vállán iszákkal
elől lépdelt és keze
fogta a kantárszárat
Mária sápadtan ült
mosolygott a nyeregben
A szélben dús olajfák
datolyapálmák ringtak
majd juhok bégetése
hatolt el fülükhöz
s ébredező ebeknek
dühödt éh-csaholása
Az égből harmat szállt le
mely tiszta és bőséges
Oly tiszta hogy a lélek
megenyhül permetében

Elmaradt majd a város
és fenyegető tűzvész
előbukkant a rőt nap
hogy egyre feljebb törjön
egyetlen mohó korttyal
fölhörpintvén a hajnalt
s csenevész tüskös cserjék
kórók közt botladozott
a számár Máriával
A harmadik mérföldön

állottak meg pihenni
Az első hangos jajszó
az asszony ajkát akkor
hagyta el mikor férje
leemelte az állat
nyergéből s odavitte
a kút mellé egy pálma
hűvösebe hogy aztán
megmerítse tömlőit
a kút vizesgödrében

Jaj kicsiny cipruságam!
Rebbenő szép madárkám
maradj még szívem alatt
napszállatig maradj csak
Tető lesz fejünk fölött
s néném két erős karja
tartja guggoló vállam
Csak akkor jöjj csak akkor
kínozz fejeddel engem
vérző ölemnek áldott
gyötrelme akkor légy majd
báránykám csillagocskám!
E vad tájat ne lássad
ha kiszakadsz belőlem
méhem menedékéből
Így sóhajtott és férje
nem szólt csak megította
a szamarat és rögtön
tovább indultak onnét

A nap mind égetőbb
tűzött alá s hevétől
mintha tó hullámoznék
vibrált a levegőég
Horgadt fővel poroszkált
meg-megbotlott az állat
Torkuk-szájuk kiszáradt
zúgott hevülő vérük
Am akkor fák sötétje
rémlott föl a vakító
fényben és nemsokára
a másik kúthoz értek
S a fák hűsége rogyva
két órányit pihentek

Rezdülő délután lett
a moccanatlan délből

A lomb közt szellő zizgett
mikorra felocsúdtak
S imott Mária újra
sajgó fájdalmat érzett
egy villó pillanat volt
feszítő vad nyilallás
hogy összerándult tőle
mint akit megütöttek
Még kétszer jött a fájás
amire messze föltűnt
ligetektől övezve
a város ahol fürge
gyermekkorukat éltek
S az alkony aranyrötes
sugárzónbe vonta
porlepett fáradságuk
amidőn odaértek
Betlehem kapujához

Csak alig viszonzta
József a köszönést is
Fölvérzett lába sajgott
s nem érezte fájdalmát
Máriával gondolt csak
s hogy hol kap menedéket
A házakból vig láрма
s ételszag szüremlett ki
gyermeket rokont testvért
messziről hazatérőt
ölelt ismét magához
az otthon szivessége
Ki nem fogytak a szóból
az egymásra találók
s a késve érkezőkkel
már senkiseim törődött

Hívnálak kedveskéim
csak hát hová lennétek!
Egy derék család váltott
szállást tiz napra nálam
illendően megfizették
ki nem dobhatom őket
meg persze kell a pénz is
magányos özvegyasszony
kit nem gyámolít senki
bizony nehezen élek
Ti fiatalok vagytok
erősek sokat bírtok

követ rám ne dobjatok
hogy nincs tenyéryní hely sem
a számotokra nálam
Ha tán a kecskék mellett
az ólban megférnétek
vagy a kertem végében
a vén fügefafa alján
Máriám kicsi gerlém
kedvetekre mit mondjak?

S hallva e sopánkodást
Mária nem szólt semmit
fejét lefüggesztette
nagynénjére nem nézett
Az még sokáig ott állt
szép háza kapujában
kiáltozott utánuk
s karjai hadonásztak
fogózót keresve tán
a sok hazua beszédhez
Míg úgy eltávolodtak
hogy már hangja sem hallott
és alakja beolvadt
a sűrűsödő estbe
Haladtak háztól házia
bekopogtak mindenütt
s hol könnytől hol haragtól
elfuló rekedt szóval
nyughelyért könnyörögtek

A fájás mind sűrűbben
rontott rá az asszonyra
görcsösen összegörnyedt
vonaglott a nyeregben
S az ajtók becsukódtak
rövest ha látták őket
Másutt meg se nyitották
szitok volt csak a válasz
vagy léha gúny s idétlen
otromba élcelődés
Egy sunyin pénzt duruzsolt
tízszeresét az árnak
véelve hogy tán meqadják
keserves helyzetükben
József odaadta volna
meqadott volna mindent
egy kevés biztonságért
de pénzük szükösen volt

S a fogadós röhögve
pokolba küldte őket
Miért hogy nekünk nem jut
egy zug az otthonunkban
hogy emberséget jó szót
mitőlünk megtagadnak
miért hogy szorultságunk
segítő kézre nem lelt
hogy tehetetlen-törten
igy kell itt tántorognunk?
Miért hogy gyermekünkre
fájdalom és félelem
mécsvilágot lengető
vak pillantása vár most?
Miért fordít ma hátat
rokon vér a vérünkből
ki bőségben barát volt
miért néz el fölöttünk?
Miért ilyen az ember
mert tudna jobb is lenni
a közönynek miért kell
pusztítóan megteremni?

Így kesergett a férfi
S már kelt a hold amikor
a város másik végén
egy sárga homokkőhegy
lábánál megállottak
és József leemelte
Máriát aki vérben
és verejtékben ázott
A hűvös földre tette
és fenn a hajnalcsillag
körül ciprusok ingtak
s menedék jászol nélkül
életre ítéltetvén
megszületett a gyermek
Hazugság nem takarta
pásztorok énekével
nem jött hozzá kegyesség
A szamar kórót rágott
szemén megtört a holdfény
s lecsordult mint fehér tej
a fehér szomorúság